

Notitie Onderwijs aan nieuwkomers “taalklassen en taalondersteuning in de gemeente Elburg”

tbv. het LEA, gemeente Elburg, 06.04.2017

1. Inleiding

In september 2016 is er op initiatief van de gemeente Elburg en het onderwijs gesproken over de toename van het aantal nieuwkomers. Het aantal vluchtelingen met een verblijfstatus (statushouders) zal naar verwachting de komende jaren blijven toenemen en dit heeft ook gevolgen voor het (basis)onderwijs binnen de gemeente Elburg.

Centrale vraag tijdens de bespreking was:

Hoe kunnen wij samen kinderen van nieuwkomers optimale ontwikkelkansen bieden in het onderwijs?

Een werkgroep bestond uit Hannah Oostendorp (gemeente Elburg), Geert Luiten (gemeente Elburg), Mart Nomen (De Wildemaet/De Regenboog), Ilse van Hall (De Vrijheid), Annelie Jager (De Vrijheid) en Els Baauw (Van Kinsbergen).

In het schooljaar 2015-2016 heeft de Admiraal van Kinsbergschool een taalklas/taalondersteuningsgroep ingericht omdat zij een aantal nieuwkomers kreeg; dit is geheel vanuit eigen middelen ingevuld. In het schooljaar daaropvolgend is deze klas/groep gestopt omdat de kinderen in de reguliere groepen instroomden en omdat de extra bekostiging stopte.

In dit tweede jaar bleek echter dat de kinderen toch nog een extra ondersteuning nodig hadden en dus heeft de Van Kinsbergschool hiervoor voor een aantal uren een onderwijsassistent ingezet. Ook weer voor eigen rekening.

Aan het begin van het schooljaar 2016-2017 kwamen er op De Vrijheid vier nieuwkomers waardoor er op die school juist weer een taalklas/taalondersteuningsgroep ingericht werd. Eigenlijk mal, want beide bovengenoemde scholen zijn in één gebouw gehuisvest. (Scola.)

Gezien de ervaren knelpunten is er de wens om tot een vorm van taalklassen te komen waar de betreffende kinderen centraal opgevangen worden en als het ware een taalbad krijgen; ondergedompeld worden in de Nederlandse taal. Maar ook kennismaken met de Nederlandse cultuur.

In deze notitie vindt u een uitwerking van de wens te komen tot een dergelijke centrale opvang van nieuwkomers in het basisonderwijs in de vorm van taalklassen.

Naast een inhoudelijke en organisatorische uitwerking zal er een financiële paragraaf toegevoegd moeten worden.

De werkgroep taalklassen en - ondersteuning in de gemeente Elburg

2. Algemene informatie

2.1. Nieuwkomers – wie zijn dat?

Het gaat hierbij om twee doelgroepen nieuwkomers:

- 1.** Een leerling die staat ingeschreven op een school en die school geregeld bezoekt en van wie tenminste één van de ouders of voogden door de Minister van Veiligheid en Justitie in het bezit is gesteld van een document of schriftelijke verklaring als bedoeld in artikel 9 van de Vreemdelingenwet 2000, en aantoonbaar nog geen jaar woonachtig is in Nederland.
- 2.** Een leerling die staat ingeschreven op een school en die de school geregeld bezoekt en van wie uit het paspoort of ander identiteitsbewijs blijkt dat hij zelf of één van zijn ouders of voogden burger is van de Europese Unie of een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of Zwitserland, en die op grond van het EG-verdrag in Nederland verblijft en aantoonbaar nog geen jaar woonachtig is in Nederland. De volgende landen zijn lidstaten van de Europese Unie (EU): België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken (zonder Faeröer en Groenland), Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk (ook: Frans Guyana, Guadeloupe, Martinique en Réunion), Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal (ook: Azoren en Madeira), Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje (ook: Balearen en Canarische Eilanden), Tsjechië, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië & Noord-Ierland, Zweden. De volgende landen zijn lidstaten van de Europese Economische Ruimte (EER): Alle landen van de Europese Unie, Liechtenstein, Noorwegen en IJsland. Onderdanen van Zwitserland worden ook gezien als EU-onderdaan.

Ad 1 – het gaat bij deze groep om kinderen van ouders die gevlucht zijn en na een asielpcedure een verblijfsvergunning hebben gekregen (statushouders). Deze gezinnen hebben vervolgens woonruimte binnen de gemeente gekregen. Het gaat hierbij voornamelijk om kinderen uit Eritrea, Syrië, Irak, Iran, Somalië en Afghanistan.

Ad 2 – het gaat bij deze groep om kinderen van arbeidsmigranten uit de genoemde landen. De afgelopen jaren gaat het voornamelijk om kinderen uit landen als Polen, Bulgarije en Roemenië. Beide doelgroepen vallen onder de eerste opvang vreemdelingen en komen derhalve in aanmerking voor aanvullende en bijzondere bekostiging ‘eerste opvang vreemdelingen’ van het Ministerie van Onderwijs. Voor de toelating tot een parttime of fulltime centrale opvang gaan we als werkgroep uit van deze beschreven doelgroepen.

Naast beide beschreven doelgroepen zijn er nog een tweetal doelgroepen die het onderwijs instromen en de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen, te weten:

3. Kinderen van buitenlandse ouders die hier komen werken of studeren die niet vallen onder doelgroep 1 of 2 of kinderen van een Nederlandse inwoner met een buitenlandse partner.

4. Kinderen van allochtone afkomst die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.

Ad 3 – deze doelgroep komt niet in aanmerking voor aanvullende en bijzondere bekostiging ‘eerste opvang vreemdelingen’, maar rekent de werkgroep wel tot de doelgroep voor de taalklas.

Ad 4 – deze doelgroep komt ook niet in aanmerking voor aanvullende en bijzondere bekostiging ‘eerste opvang vreemdelingen’, maar vallen onder het VVE-beleid in het kader van het achterstandenbeleid van de gemeente. De werkgroep rekent deze kinderen niet tot de doelgroep voor de taalklas.

2.2. Huidige situatie

De afgelopen jaren krijgen nieuwkomers onderwijs veelal op de basisschool die hierin het meest ervaring heeft. De scholen die deze leerlingen opvangen doen hun best om het onderwijs aan deze kinderen, die de Nederlandse taal niet beheersen en soms zelfs nooit een vorm van onderwijs in het land van herkomst hebben gevolgd, goed inhoud en vorm te geven. Dit lukt op de ene school beter dan op de andere school. Er is behoefte aan een kwaliteitsslag en een bundeling van krachten zowel personeel als financieel. Scholen lopen hierbij tegen een groot aantal knelpunten aan.

De belangrijkste knelpunten zijn:

- Getraumatiseerde kinderen
- Onvoldoende toegeruste leerkrachten
- Geen aanvullende bekostiging bij minder dan 4 vreemdelingen
- Geen of te weinig ondersteuningsmogelijkheden (met name extra handen)
- Onvoldoende integrale maatwerkbenadering mogelijk
- Concentratiescholen, geen spreidingsbeleid.

Aantal nieuwkomers per school

school	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017		< 7 jaar	> 7 jaar
PWA							
Octaaf							
Wildemaet							
Borghstee							
Agnietenschool		0	0				
Kinsbergschool	10	6	6				
De Vrijheid							
De Blerck		1	0				
De Wegwijzer		1	0				
De Parel							
De Regenboog							
Ds. Bax							
Matanjaschool							
Jeanne d’Arc		0	0				

2.3. Onderscheid leeftijdscategorieën

Bij de uitwerking van de parttime taalklassen en de fulltime variant gaan we uit van drie leeftijdscategorieën:

1. 4 t/m 6 jarigen
2. 7 t/m 11 jarigen
3. 12 jaar en ouder

Ad 1 - Onder andere uit het rapport van Sardes uit 2010 blijkt dat de opvang van kinderen in de onderbouw op school voor de minste problemen zorgt. Het is de meest taalgevoelig periode, waarin kinderen veel en makkelijk taal leren. Kleuters draaien meestal gewoon mee, het taalaanbod is zeer gestructureerd en gericht op de basale taalontwikkeling. Voor leerlingen die 6 jaar zijn en qua leeftijd in groep 3 zouden moeten instromen, geniet het de voorkeur om deze te plaatsen in groep 2. Het taalniveau is vaak laag en de leerlingen hebben nog weinig schoolervaring waardoor hun werkhouding en andere schoolse vaardigheden nog niet of weinig ontwikkeld zijn.

Ad 2 - Voor leerlingen die instromen in de groepen 3 en hoger kunnen de scholen op dit moment vaak niet de juiste ondersteuning bieden. De mogelijkheden ontbreken op school om deze kinderen de extra aandacht te geven die nodig is om ervoor te zorgen dat ze het Nederlands snel onder de knie krijgen om het onderwijs in hun klas te kunnen volgen. Groot knelpunt vormen de oudere kinderen zonder onderwijsverleden. Uit onderzoek (ITS en het Kohnstamm Instituut) blijkt dat juist deze leerlingen door extra, intensieve ondersteuning zich sneller en beter de nieuwe taal eigen maken.

Ad 3 – Leerlingen van 12 jaar en ouder kunnen het best direct instromen in de schakelklas van het ISK in Zwolle. Hiermee is de kans op een succesvolle doorstroom naar het regulier voortgezet onderwijs het grootst. Het moet wel mogelijk blijven om een leerling van 12 jaar met moverende redenen toch eerst in te laten stromen in de taalklas primair onderwijs.

2.4. Prognoses komende jaren

De gemeenteraad van Elburg heeft zich in het voorjaar van 2016 uitgesproken om in de komende jaren 90 statushouders te willen gaan huisvesten, 30 boven de taakstelling. Hoewel vooraf niet duidelijk is om hoeveel kinderen het dan gaat, gaan we er vanuit dat 12% van het totaal aantal nieuwkomers basisschoolleerling is (gegevens Lowan).

Dit is zonder de instroom van kinderen van arbeidsmigranten (doelgroep 2) en kinderen uit doelgroep 3.

kalenderjaar	taakstelling	prognose 12%	werkelijk over 2 jaar	doelgroep 2 + 3	totalen	leeftijd 7 t/m 11 jaar
2016						
2017						
2018						
2019						
2020						

2.5. Subsidieregeling eerste opvang vreemdelingen.

Het bevoegd gezag van een school waar de eerste opvang in het onderwijs wordt verzorgd voor tenminste 4 vreemdelingen (nieuwkomers) die korter dan 1 jaar in Nederland verblijven, ontvangt op aanvraag bijzondere bekostiging voor personeel en aanvullende bekostiging voor materiële instandhouding. De bijzondere en aanvullende bekostiging heeft betrekking op een periode van vier maanden, met als peildata:

- a. 1 oktober voor de periode augustus tot en met november;
- b. 1 februari voor de periode december tot en met maart;
- c. 1 juni voor de periode april tot en met juli.

De bekostiging bedraagt per ingeschreven vreemdeling € 9.000,00; dit bedrag wordt berekend naar rato van het aantal maanden dat het schooljaar loopt.

Een school die niet eerder eerste opvang van vreemdelingen verzorgde, komt in aanmerking voor een eenmalige aanvulling op de bijzondere bekostiging van € 10.703,00.

3. Organisatie Taalklassen en Taalhulp

3.1. Inleiding

In de werkgroep hebben we vastgesteld dat in het onderwijs aan nieuwkomers vooral knelpunten worden ervaren op de gebieden aanbod en organisatie. Scholen staan over het algemeen positief tegenover het verzorgen van onderwijs aan nieuwkomers in hun school. Echter zij voelen zich onzeker over het onderwijsaanbod en weten niet goed hoe dit op korte termijn te organiseren naast de reeds aanwezige ondersteuning en zorg in hun school. Daarbij zal het aantal nieuwkomers dat instroomt bepalend zijn voor de mogelijkheden die scholen op dit vlak zien.

In dit hoofdstuk gaan we in op de organisatie van een parttime taalklas. Ook zullen we inzoomen op het onderdeel taalhulp.

3.2. Parttime taalklassen

Onder een parttime taalklas verstaan we het volgende:

De nieuwkomers worden ingeschreven op een school. Deze meldt de kinderen aan bij de taalklas. Op vijf ochtenden bezoeken de kinderen deze taalklas. Daar krijgen zij met name taallessen en worden ze voorbereid op het werk dat zij in de middag op hun eigen school kunnen gaan doen. Dit gebeurt met behulp van een weektaak.

In deze weektaak staan de eigen doelen van het kind centraal. Daarnaast doen de leerlingen zoveel mogelijk mee met de groepsactiviteiten.

Voordelen en knelpunten

Wanneer we de voordelen en knelpunten van een parttime taalklas op een rijtje zetten komen we tot het volgende overzicht:

- + Kinderen zijn meer in een omgeving waarin de voertaal Nederlands is. Naast dat zij veel Nederlands horen is er ook een grotere noodzaak om te proberen Nederlands te spreken.
- + Ouders waarbij of het gezin waarin het kind opgroeit zijn onderdeel van een school en kunnen vanuit deze samenwerking eenvoudiger een sociaal netwerk opbouwen.

- + Scholen die deze kinderen opnemen bouwen expertise op m.b.t. nieuwkomers in de school. Zij worden op weg geholpen, maar ervaren ook heel direct wat van belang is in de begeleiding van deze kinderen.
  - + Kinderen tussen de 4-11 jaar van hetzelfde gezin gaan op dezelfde school.
  - Het plaatsen van de kinderen in een reguliere school kost vaak meer tijd, omdat de school zich hierop moet voorbereiden.
  - De kinderen maken in sommige gevallen vijf keer per week gebruik van het leerlingvervoer
  - Bij de instroom van grotere aantallen verwachten we problemen met het starten op korte termijn
  - Het organiseren van de zorg i.v.m. trauma's bij deze leerlingen is lastiger.
  - Kinderen moeten aan twee omgevingen wennen (de taalklas en de eigen school)
  - De kosten van een parttime taalklas worden niet gedekt uit de inkomsten.
  - Voor leerlingen uit de kleinere kernen is de reisafstand naar de taalklas mogelijk een probleem.
- In de begroting zal rekening gehouden moeten worden met het eventuele leerlingvervoer.

Onderwijsaanbod

De taalklas is bedoeld voor kinderen van 7-11 jaar die korter dan een jaar in Nederland zijn en niet of nauwelijks Nederlands spreken. De kinderen staan ingeschreven op de school in de wijk waarin zij wonen en krijgen vijf dagdelen taallessen in de taalklas. Het doel van dit "arrangement" is dat kinderen zich binnen een jaar de Nederlandse taal eigen maken, waardoor zij geen onnodige achterstand op lopen en na dat jaar kunnen gaan deelnemen aan het reguliere aanbod. Om dit doel te bereiken wordt op de dagdelen dat de kinderen in de taalklas zijn, intensief geoefend met het verwerven van de Nederlandse taal. Daarnaast wordt met de kinderen de weektaak doorgenomen, zodat zij 's middags op de eigen school daaraan verder kunnen werken. Een deel daarvan kunnen zij alleen met hulp van de digitale hulpmiddelen en een deel daarvan kunnen zij samen met de leerkracht of met klasgenootjes. Op deze wijze wordt ook het programma op de andere dagdelen kwalitatief beter.

Personeel

Uitgegaan wordt van een taalklas van 12 leerlingen met een personele bezetting van 1,0 fte groepsleerkracht.

Bij aantallen van 13-20 is er naast de groepsleerkracht een personele bezetting van 1,0 fte onderwijsassistent.

Bij 20+ leerlingen wordt een nieuwe groep gestart. De groepsleerkracht(en) en onderwijsassistent(en) die in deze voorziening een rol gaan spelen moeten beschikken over expertise op het gebied van het onderwijs aan nieuwkomers. En er zijn ook vaardigheden nodig om tot steun te kunnen zijn voor leerkrachten van de school van de leerling. Over het aan te stellen personeel worden door de besturen vooraf goede afspraken gemaakt evenals over de procedure om te komen tot de aanstelling.

Bekostiging en begroting

Voor de bekostiging van dit arrangement is extra budget nodig. Kijkend naar de inkomstenkant valt op dat er nauwelijks inkomsten te benoemen zijn. Aangezien de kinderen 2/3 van de tijd doorbrengen in de school waar de taalklas is, heeft deze de basisbekostiging zelf nodig om onderwijs voor deze leerlingen te verzorgen. De extra bekostiging eerste opvang nieuwkomers krijgt een school alleen wanneer zij vier of meer leerlingen opvangt die korter dan een jaar in Nederland zijn. Voor veel scholen die enkele nieuwkomers opvangen zal er dan ook geen sprake zijn van extra bekostiging. Is die er wel, dan zal slechts 1/3 van dat bedrag worden aangemerkt als bijdrage voor de bekostiging van de taalklas. Zo blijft de school ook ruimte houden om extra hulp voor de leerlingen in te schakelen op de dagdelen dat zij in hun eigen school zijn.

3.3. Taalhulp

Onder taalhelp verstaan we ondersteuning van een leerling op het gebied van het verwerven van de Nederlandse taal in de school. Zoals eerder gemeld zijn zowel de parttime als de fulltime taalklassen bedoeld voor kinderen van 7-11 jaar. Binnen het PO zijn de kinderen 4-12 jaar. Dit betekent dat de groep kinderen van 4-6 jaar instroomt in de reguliere school. We hebben deze keuze gemaakt omdat onder andere uit het rapport van Sardes uit 2010 blijkt dat de opvang van kinderen in de onderbouw op school voor de minste problemen zorgt. (Het is de meest taalgevoelig periode, waarin kinderen veel en makkelijk taal leren. Kleuters draaien meestal gewoon mee, het taalaanbod is zeer gestructureerd en gericht op de basale taalontwikkeling. Voor leerlingen die 6 jaar zijn en in groep 3 zouden moeten instromen qua leeftijden geniet het de voorkeur om deze te plaatsen in groep 2, omdat het taalniveau te laag is, maar ook omdat ze vaak nog weinig schoolervaring hebben en hun werkhouding en andere schoolse vaardigheden nog niet/weinig ontwikkeld hebben. Zie ook hoofdstuk 2.3 – onderscheid leeftijds categorieën.)

Wanneer de school handelingsverlegenheid ervaart op het gebied van het verzorgen van extra taalondersteuning, zou een beroep gedaan moeten kunnen worden op de zgn. taalhelp. Deze taalhelp kan verzorgd worden door de leerkracht en/ of de onderwijsassistent die verbonden zijn aan de parttime taalklas. Wordt gekozen voor de fulltime variant, dan zal hier specifiek iemand voor moeten worden aangenomen. Naast de doelgroep 4-6 jaar kan de taalhelp ook een rol spelen bij kinderen die na een jaar taalklas alsnog met een grote ondersteuningsbehoefte het regulier onderwijs instromen.

Voor de kinderen van 11+ maken wij, in overleg met de ISK in Zwolle, de keuze deze kinderen bij de ISK aan te laten melden. Het blijkt dat dit de kans vergroot voor deze kinderen om door te stromen naar regulier VO.

Onderwijsaanbod

De taalhelp kan op twee manieren worden ingezet:

1. Voor het daadwerkelijk begeleiden van nieuwkomers van 4-6 jaar bij het verwerven van de taal

2. Voor het ondersteunen van de school (lees leerkracht / intern begeleider) bij het komen tot een passend aanbod voor een nieuwkomer die na een jaar taalklas (nog) niet in staat is aan het reguliere programma mee te gaan doen.

Ad 1- Bij het daadwerkelijk begeleiden van jonge kinderen tijdens het verwerven van de Nederlandse taal wordt veel gebruik gemaakt van programma's die hiervoor zijn ontwikkeld. Daarbij probeert de verzorger van de taalhulp waar mogelijk aan te sluiten bij het thema dat in de eigen klas centraal staat.

Ad 2 - Bij het ondersteunen van de school helpt de verzorger van de taalhulp mee om de ondersteuningsbehoeften van de betreffende leerling goed in kaart te brengen. Daarnaast voorziet de taalhulp de school van materialen en hulpmiddelen om het onderwijs vervolgens daadwerkelijk vorm te gaan geven.

Personeel

Uitgegaan wordt van een personele bezetting van 1,0 fte groepsleerkracht. Deze groepsleerkracht moeten beschikken over expertise op het gebied van het onderwijs aan nieuwkomers. Verder zijn ook vaardigheden nodig om tot steun te kunnen zijn voor leerkrachten. Over het aan te stellen personeel worden door de besturen vooraf goede afspraken gemaakt evenals over de procedure om te komen tot de aanstelling.

Bekostiging en begroting

Voor de bekostiging van dit arrangement is extra budget nodig. Kijkend naar de inkomstenkant valt op dat er geen inkomsten te benoemen zijn. Aan de kostenkant staat de bekostiging van de personele bezetting en het benodigde materiaal om de taalhulp uit te voeren.

Een financiële uitwerking zal nog gemaakt moeten worden.

4. Aandachtspunten

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk staan we stil bij zaken die van invloed zijn op het opvangen van nieuwkomers in gemeente Elburg en waarover op dit moment nog onvoldoende duidelijkheid is. Het is zaak hier de komende periode bij stil te staan met als doel hierin duidelijkheid te creëren. Als werkgroep willen we hierin graag adviezen meegeven en deze zijn dan ook opgenomen.

4.2. Spreiding

Wanneer we op 1 januari 2016 in kaart brengen hoeveel nieuwkomers de gemeente Elburg de afgelopen 2 jaar heeft opgevangen in het regulier onderwijs en door welke scholen dat is gebeurd, dan valt het volgende op:

Het aantal nieuwkomers wordt voornamelijk ingeschreven op de openbare of bijzonder neutrale school; er is weinig sprake van spreiding.

Deze twee basisscholen, te weten Daltonschool De Vrijheid en de Van Kinsbergenschool leveren de grootste bijdrage aan het opvangen van deze kinderen in het onderwijs.

De directeuren van beide scholen geven aan zich zorgen te maken over het vervolg. Het moment waarop zij geen mogelijkheid meer zien deze kinderen een plek te bieden, is aangebroken. De scholen ervaren dat de opvang van de nieuwkomers veel extra's vraagt van hun team; grenzen zijn hierin bereikt. Wel benoemen beide directeuren nadrukkelijk

de meerwaarde van het bieden van een plek aan deze kinderen, mits het aantal niet te groot wordt.

Als werkgroep willen we dan ook een dringend advies uitbrengen aan de gemeente Elburg om de nieuwkomers over de gemeente te spreiden. Zo kunnen alle scholen van de verschillende besturen een aantal kinderen een plek bieden en blijft het geheel in balans.

4.3. Inschrijven

Zoals eerder opgemerkt blijkt het in de praktijk lastig de nieuwkomers vlot op een school te plaatsen. Scholen die hiermee weinig of geen ervaring hebben, zijn vaak voorzichtig in het aannemen van deze kinderen. Ze willen eerst alles goed in kaart brengen en voelen zich vaak onzeker over het feit of zij deze kinderen wel genoeg te bieden hebben. Het gevolg is dat de ambtenaar van de gemeente of vluchtelingenwerk het liefst snel een oplossing wil, vaak bij dezelfde scholen uitkomt.

Wij vinden dit geen goede ontwikkeling en denken dat deze problematiek blijft bestaan wanneer er gewerkt gaat worden met de parttime taalklas.

Daarnaast is in Elburg inmiddels ervaring opgedaan met een taalklas. Het blijkt belangrijk te zijn om goede afspraken te maken m.b.t. welke school het kind na het jaar taalklas opneemt. Als werkgroep willen we daarom een dringend advies meegeven met de gemeente en de besturen af te spreken dat er een toeleider binnen het onderwijs wordt aangewezen. De ambtenaar van de gemeente geeft de gegevens van de te plaatsen kinderen door aan de toeleider. Hierdoor ontstaat als het ware een centraal aanmeldpunt en dit haalt te druk weg bij de betreffende ambtenaar. De toeleider verdeelt de kinderen eerlijk over de scholen. Zo zal ook gewerkt worden aan een betere spreiding van de kinderen over de scholen en neemt de expertise op alle scholen op dit terrein toe. Wanneer gewerkt gaat worden met de parttime variant zal de school de toegeleide kinderen direct inschrijven, wanneer gewerkt wordt met de fulltime variant doet de school een voorinschrijving en houdt er zodoende rekening mee dat het kind een jaar later geplaatst zal worden. De werkwijze van de toeleider zal voordat gestart wordt met deze werkwijze binnen de besturen moeten zijn vastgelegd. Een financiële uitwerking hiervoor zal gemaakt moeten worden.

4.4. Leerlingenvervoer

Om in aanmerking te komen voor leerlingenvervoer geldt in principe de verordening leerlingenvervoer. Hierin wordt gesproken over een reisafstand van 6 kilometer of meer. Vooral leerlingen uit de kleinere kernen zullen met deze grotere reisafstand te maken krijgen. Leerlingen die binnen 6 kilometer wonen van de taalklas zijn aangewezen op eigen vervoer, meestal de fiets. De doelgroep zal lang niet allemaal beschikken over een fiets en bekend zijn met het Nederlandse verkeer, dus zal begeleiding bij het brengen en halen noodzakelijk zijn.

5. Stappenplan komende periode

In dit hoofdstuk staat een stappenplan beschreven worden voor de implementatie van de taalklassen en taalhulp in de gemeente Elburg.

wat	wie	wanneer
Bespreking concept-notitie in het LEA	werkgroep	6 april 2017
Definitieve notitie opstellen	werkgroep	13 april 2017
Besluiten nemen over de voorstellen in de notitie <ul style="list-style-type: none"> • Welk bestuur gaat de taalklas organiseren? • Waar komt de taalklas? • Welke afspraken worden gemaakt over het betrokken personeel? • Welke afspraken worden gemaakt over de toeleider (stappenplan)? • Welke afspraken worden gemaakt m.b.t. aansturing en evaluatie? • Welke afspraken worden gemaakt over de financiën? 	schoolbesturen	LEA 6 april 2017
Notitie uitrollen in het werkveld	werkgroep	maart 2017
Werkgroep van betrokken directeurs/schoolleiders samenstellen		maart 2017
Benoemen toeleider		
Selectie personeel taalklas		
Inrichting ruimte		
Inrichten onderwijs		
Contact met de gemeente Elburg, op de hoogte houden van de ontwikkelingen		
Kick-off		
Evaluatie momenten door het jaar heen en verslaggeving naar werkgroep, gemeente, besturen en het veld		
In gesprek over het nieuwe schooljaar		

Bijlage:
Nog op te stellen begroting